

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Kansen voor versterking natuurwaarde

Opdrachtgever: Gemeente Drechterland

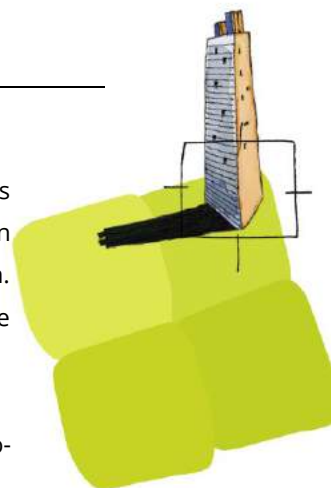
projectnummer: 076.00.50.00.00

Onderwerp: Kansen voor versterking natuurwaarde - Kerkbuurt Wijdenes

Datum: 21-11-2018

De randen van het plangebied aan de Kerkbuurt in Wijdenes hebben nu al waarde als foerageergebied voor vleermuizen. Bij de herontwikkeling wordt een brede strook met groen en water ingericht, waar zich goede kansen aandienen om deze waarde te versterken. Daarnaast biedt de aanleg van het water met oevers een goede kans om hier ook andere natuurlijke waarden te bevorderen.

Voorliggende notitie beschrijft de concrete kansen om natuurinclusief te bouwen en de ecologische waarde te versterken.

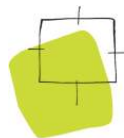
1. Versterking groenstructuur voor vleermuizen

De groene randen net buiten het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het foerageergebied kan sterk worden uitgebreid door ook de nieuw aan te leggen groenbeplanting zo te realiseren dat deze aantrekkelijk is voor foeragerende vleermuizen.

- Er worden nieuwe bomen gepland langs de noordoever van het aan te leggen water (aan de zuidzijde van het plangebied). Door te zorgen dat deze beplanting een doorlopend groen lint vormt, wordt deze aantrekkelijk voor vleermuizen.
- Het is waardevol foerageergebied aan de noordrand te verbinden met geschikt gebied langs de waterpartij. Dit kan met een doorlopend beplantingslint aan de oostzijde, en/of midden-door het plangebied van noord naar zuid.
- Voor een goede vleermuisverbinding dient de plantafstand tussen bomen in het bomenlint maximaal 7 meter zijn. Als er een dubbele rij bomen wordt gerealiseerd (met de rijen op maximaal 7 meter van elkaar), dan kan de plantafstand tot 16 meter zijn.
- De waarde als foerageergebied is groter als ook ondergroei van struiken aanwezig is, bij voorkeur inheemse struiken met een opeenvolging van bloeiperiode en periode van vruchtdracht.

2. Aanvullende maatregelen voor vleermuizen

- Bij nieuwbouw is het relatief eenvoudig vleermuiskasten in te passen in de nieuw te bouwen woningen (zie figuur 1). Naast het plaatsen van vleermuisvoorzieningen kunnen ook ruimtes in het gebouw vrijgelaten worden voor vleermuizen. Denk hierbij aan open stootvoegen om de spouw toegankelijk te maken, een ruimte achter de gevelbetimmering open te laten of onder

of in (dubbele) daklijsten ruimte te maken. Ook voor gierzwaluw en huismus zijn vrij eenvoudig nestvoorzieningen in te bouwen.

Figuur 1. Vleermuiskast als inbouwsteen

- Een andere optie is een vleermuistoren te bouwen, bijvoorbeeld in de groenzone aan de oostrand. Deze kan ook gecombineerd worden met verblijfplaatsen voor andere soorten. Op de foto is een combinatietoren te zien met vleermuiskasten en kunstnesten voor huiszwaluw (zie figuur 2).

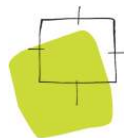
Figuur 2. Combinatietoren met verblijfplaatsen voor vleermuizen en huiszwaluw (direct onder de dakrand)

- Verder is het raadzaam de verlichting zodanig aan te brengen dat vleermuizen hiervan zo weinig mogelijk hinder hebben. Dit kan door aangepaste armaturen met relatief lage lampen die naar beneden zijn gericht. Verder kan het gebruik van amberkleurige verlichting verstoring van vleermuizen voorkomen.

3. Natuurlijke oevers

De oeverzone heeft grote potentie voor natuurwaarden. Deze meerwaarde kan alleen bereikt worden als bij de aanleg en het beheer hierop ingespeeld wordt. Dit kan met de volgende maatregelen:

- Aanleg van flauw oplopende oevers zonder beschoeiing, of een beschoeiing in ondiep water, zodat hiervoor een ondiepe zone ontstaat. Deze oeverzone kan begroeid raken met riet en moeraskruiden zoals moerasspirea, koninginnenkruid, harig wilgenroosje en gele lis (zie figuur

3). Dit vormt weer aantrekkelijk gebied voor veel soorten insecten en vogels zoals kleine karekiet, fuut en rietgors.

Figuur 3. Natuurvriendelijke oever in volle bloei, met onder andere harig wilgenroosje en gele lis

- Door de breedte van deze zone te variëren, ontstaan luwe plekken die extra aantrekkelijk zijn voor bijvoorbeeld amfibieën en libellen (zie figuur 4).

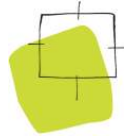
Figuur 4. Natuurvriendelijke oever in nieuwbouwwijk met variabele breedte

- Pleksgewijs kan ook een steiger, terras of waterspeelplaats worden aangelegd ten behoeve van (lokale) recreatie (zie figuur 5).

Figuur 5. Een stukje natuurvriendelijke oever kan worden aangelegd als waterspeelplaats

- Indien op een rustige plek een hoop van riet en slootschoningsmateriaal wordt gevormd, kan deze in de toekomst mogelijk gaan dienen als schuil- of broedplaats voor verschillende dieren, zoals hermelijn of ringslang.

- Het gewenste beheer bestaat uit 1 - 2 x per jaar maaien en maaisel afvoeren. Bij voorkeur vindt dit gefaseerd plaats, zodat niet alle begroeiing in een keer verdwijnt. Op lagere delen van het talud kunnen rietkragen of ruigte worden ontwikkeld door 1 x per 2 jaar te maaien en maaisel af te voeren in het najaar.

Voor meer informatie:

- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, 2017. Zie www.bij12.nl.
- Informatie van Vogelbescherming en Zoogdiervereniging over natuurinclusief bouwen: www.checklistgroenbouwen.nl.